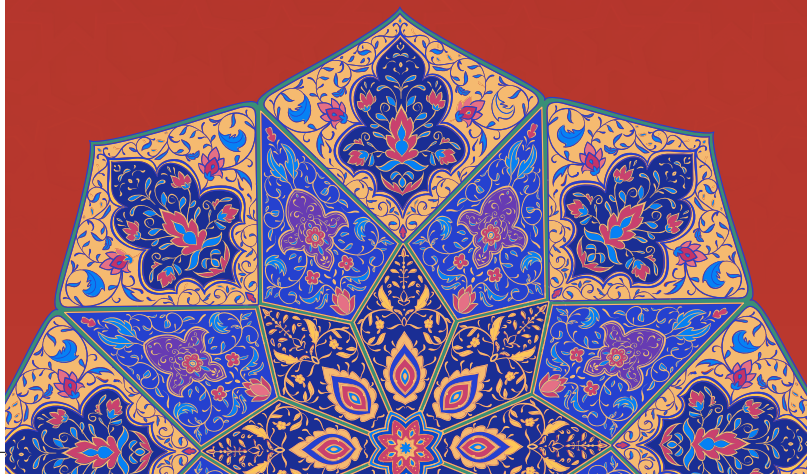




Islam Og Miljø





Menneskets Ansvar Overfor Miljø, Planter Og Dyr



Universet, er verdifullt med alle livlige og livløse deler og har en unik balanse og en praktfull integritet med omegnen. I Koranen siteres det, «Har dere ikke sett at Allah har underlagt dere alt som finnes i himlene og på jorden, og gitt dere rikelig av Sine gaver, både synlige og usynlige.» [Lokmân, 31/20]. Mennesket, drar nytte av de utallige levende tingene, plantene og dyrene som står dem til tjeneste, men de eier ikke noen av dem. Alt som eksisterer i universet, fra en partikkel til hele universet tilhører Allah [Sâffât, 37/5]. Allah ber menne-



sket om å følge retten og rettighetene til alt Han har betrodd til menneske. [Ahzâb, 33/72]. Derfor har mennesker plikter overfor naturen han lever i. Ifølge Islam, er det fryktelig galt å se tingene rundt oss som bare gjenstander for ens forbruk. Selv om disse skapningene ble skapt for vår fordel, har hver av de sin egen verdi og mening hos Islam, og understreker at vi bør være bevisste på dette i vårt forhold til miljøet vårt.

Hvis mennesker ikke adlyder de guddommelige påbud og moralske regler i forholdet til miljøet, vil verdensordenen bli ødelagt. Koranen beskriver denne situasjonen slik: «Fordervelse og ødeleggelser florerer på hav og land på



grunn av det menneske har gjort med sine egne hender, slik straffer (Allah) dem; ved å smake noe av med (konsekvensen av) det de har stelt med sine egne gjerninger. Kanskje dette kan få dem til å snu.» [Rum 30/41].

Versene i Koranen og Profetens hadither veileder oss om hvordan vi skal oppføre oss overfor skapninger, planter og dyr som utgjør naturen. Profeten Mohammad (fvmh.) forbyr forurensing av vannkilder, veier hvor alle bruker og skyggeplasser (parker) hvor alle hviler. (Ebû Dâvûd, Tahâret, 14). Han vil spesielt at vannet ikke skal sløses. En dag så han en sahabi (følgesvenn) som tok wudu (hellig vask) fra elven og sa «Hvor-



for denne sløsing?» Sahabi spurte: «Er det sløsing i wudu også?», Mohammad (fvmh.) svarte: «Ja, selv om du tar wudu i en rennende elv så hender det du kan sløse» (İbn Mace, Tahâret, 48). Islams råd om å ikke forurensa miljøet, unngå overdrivelse og sløsing i forbruk og bruke ressursene bevisst, bør lyttes mer nøye til i dag, når miljøproblemer som tørke, global oppvarming, nedgang i vannressurser og luftforurensingene øker.

Profeten Mohammad (fvmh.) sa følgende om å beskytte retten til liv for alle levende og plante trær til de som kjen-



ner verdien av grønt: «Har dere et tre for hånden, sett det i jorden umiddelbart, selv når dommedagen bryter løs.» (İbn Hanbel, III, 184); «Hvis en muslim planter et tre og et menneske eller et dyr spiser frukten av det, vil det absolutt være en almissee (sadaqah) for personen som planter treet» (Buhârî, Edeb, 27). Ifølge Islam er menneske ansvarlig for jorden, og Mohammad (fvmh.) understreket at jorden skulle gjenopplives, dyrkes og gjøres nyttig for de levende og sa: «Dere som har et stykke jord, dyrk noe i det; hvis dere ikke kan /skal dyrk-



er noe i selv, beordre en trosfelle dyrke noe i det» [Buhârî, Mûzâraat, 18].

Muslim, gjenspeiler i sitt liv den sannheten at hvert dyr, fra det minste til det største, er verdifullt som Allahs verk og som er betrodd til mennesket. Profeten av nåde, Mohammad (fvmh.) vil at vi mennesker først og fremst skal være følsom overfor dyrenes rettigheter om ly, rengjøring, ernæring og beskyttelse mot sykdommer. Han la ikke ridedyr bli utslit, beordret [folk] å holde saueplassene rene, og behandlet sårede dyrene selv.

Mishandling av dyr, er ikke i samsvar med Islams moralske verdier, og er en umenneskelig adferd ifølge Mohammads (fvmh.) praksis i sitt liv. Mohammad (fvmh.) sier at selv en spurv drept uten grunn, vil søke sin rett på dommedagen ved å presentere tilstanden sin for Allah, Den Praktfulle og Opphøyde [Nesâî, Dahâyâ, 42]. Han (fvmh.) har en klar ordre til menneskene: «Ikke torturer dyrene!» [Müslim, Cihad, 32]. Mohammad (fvmh.) forbyr å avlive hunder når de ikke skader mennesker, at menneskene lar dyr kjempe mot hverandre for moroskyld og skyte mot dyr som måltavle. [Müslim, Zebâih, 58; Ebû Dâvûd, Cihâd, 51].



Mohammad (fvmh.), fortalte en gang historien om en mann som klatret ned til en brønn i ørkenen og fylte skoen sin med vann for å gi vann til en hund som slikket bakken pga. tørst. Denne oppførselen ble belønnet av Allah med at den personens all synd ble tilgitt. (Buhârî, Mûsâkât, 9). En annen hendelse fortalt av Profeten (fvmh.) var om en kvinne som ble sint på katten sin som fengslet denne katten i huset og lot katten dø av sult. Kvinnen tiltrakk Allahs straff for denne oppførselen. (Mûslim, Selam, 152). Mens mannen som ga hunden vann blir belønnet for sin respekt for hundens eksistensrett; ble kvinnen straffet for å ha tatt bort ek-



sistensretten til katten. Altså, må mennesket ikke bare støtte sin egen eksistens, men også alle andre skapningers rett til å overleve.

En gang kom Mohammad (fvmh.) over en utsultet kamel som hadde magen omtrent limt til ryggraden og sa: «Frykt Allah med hensyn til disse stumme dyrene!» [EbûDâvûd, Cihâd, 44].

Under en ekspedisjon hadde noen av ashab (følgesvennene) plukket opp en av to fugleungene de hadde sett i bakken. Da Mohammad (fvmh.) så at moren til fugleungene stupte mot bakken for å se etter ungen hennes spurte; «Hvem gjorde henne så forferdet ved å



ta ungen hennes?» og beordret «Gi ungen hennes tilbake!» [Ebû Dâvûd, Cihâd, 113]. Ved en annen ekspedisjon, på vei til erobring av Mekka med hæren så han en hund som ligget og ammet sine valper. Han beordret en av sahabiene til å stå vakt ved hundene og fortelle at ingen av soldatene skulle røre hunden og valpene hennes (Vâkîdî, II, 804).

Ikke bare har Han (fvmh.) forbudt fysisk vold mot dyr, men tillot heller ikke stygge ord mot dyrene. Med hensyn til dette ville Han (fvmh.) en gang at kvinnen som sendte forbannelser til kame-

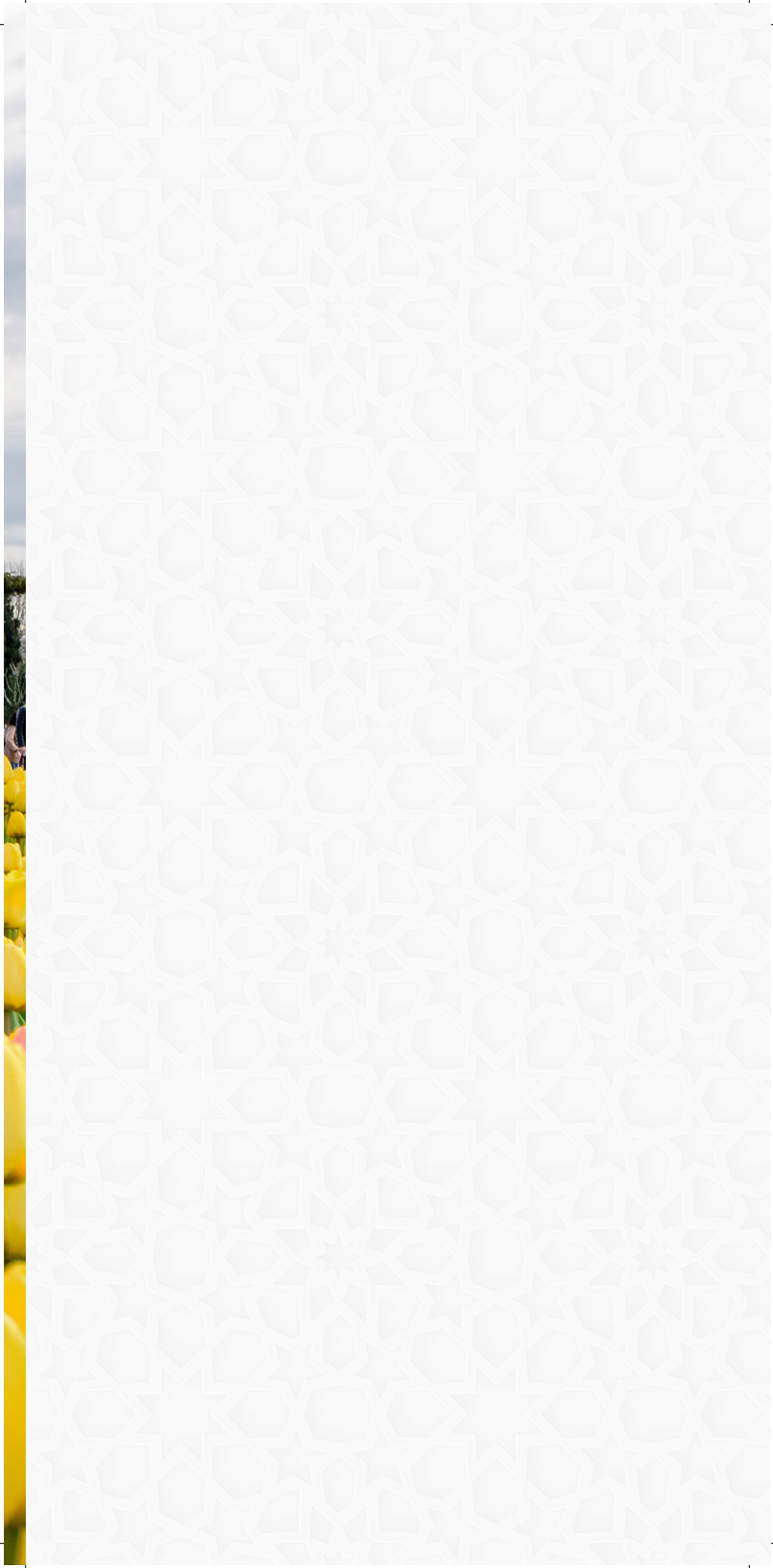


len sin som hun red på, gå av dyret og sette denne fri. (Müslim, Birr, 80).

Islam ønsker at menneske skal utvikle et forhold overfor alle skapninger basert på barmhjertighet og godhet i universet og advarer mennesket om å opprettholde den praktfulle balansen som er skapt der. Den siste profeten Mohammad (fvmh.) sa i en av hadithene sine at: «Allah behandler de barmhjertige med sin nåde. Så vis barmhjertighet mot dem nede på jorden, slik at de i himmelen viser barmhjertighet mot dere (Tirmizî, Birr, 16). Det er men-



neskets ansvar å opprettholde den eksisterende balansen i naturen, som er et vanlig habitat for planter og dyr. Ifølge Islam er enhver oppførsel som forstyrrer denne balansen og skader integriteten er forbudt. [A'râf, 7/56].





Kontakt

Direktoratet for Religiøse Saker
Generaldirektoratet for Religiøse Publikasjoner
Etaten for Publikasjoner i Fremmedspråk og Dialekter

Diyanet İşleri Başkanlığı
Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü
Yabancı Dil ve Lehçelerde Yayınlar Daire Başkanlığı

Üniversiteler Mah. Dumlupınar Bulvarı
No:147/A 06800 Çankaya-ANKARA/TÜRKİYE

Tel : +90 312 295 72 81

Fax : +90 312 284 72 88

e-mail: yabancidiller@diyanet.gov.tr

**İSLAM VE ÇEVRE
NORVEÇÇE**